

CÂTEVA CONCLUZII ASUPRA GOSPODĂRIII MOLIDIȘURILOR VĂTĂMATE DE VÂNT ȘI ZĂPADĂ DIN OCOLUL SILVIC VATRA DORNEI

Ing. Palamaru Valentin
Vatra Dornei

98 % din pădurile administrate de către Ocolul silvic Vatra Dornei o reprezintă rășinoasele. În anul 1964, acestea au fost puternic afectate de doborâturi și rupturi de vânt și zăpadă. De atunci și până astăzi fenomenul se repetă. De exemplu, în deceniul 1970-1980, cel mai mare volum de doborâturi de vânt s-a produs în anii: 1969-1970, 1974-1975 și 1979-1980. Ce s-a întâmplat în deceniul următor, 1980-1990 ? Pentru a afla acest răspuns am analizat 2980 de unități și subunități amenajistice și am constatat că 76 % din acestea au fost afectate și în acest deceniu de doborâturi de vânt și zăpadă. Din evidențele analizate și din datele luate din teren, am constatat că toate clasele de vârstă au suferit din cauza acestei calamități, dar ca volum, cel mai mult a suferit clasa a IV-a și a V-a de vârstă. Ca suprafață mi s-a părut interesant faptul că cel mai mult este afectată clasa a III-a de vârstă.

Analizând intensitatea, frecvența, periodicitatea și efectele doborâturilor de vânt., rezultă următoarele concluzii:

- de fiecare dată doborâturile de vânt s-au produs în tot cursul anului, în mod dispersat, dar mai ales în lunile aprilie-mai și octombrie-noiembrie.

- suprafețele și volumele cele mai mari de doborâturi de vânt s-au produs inițial în arboretele neparcursă cu operațiuni culturale în stadiile optime și la intensitățile impuse de condițiile de teren.

- unitățile amenajate afectate inițial, de acest fenomen au suferit și în anii următori;

- din această cauză există arborete rărite la consistența sub 07, 03-05 și chiar sub 03;

- altitudinal, doborâturile de vânt calamitează arboretele pe toată întinderea forestieră de la 840-1800 m.

- unele unități amenajistice sunt afectate la baza versantului, altele în treimea superioară sau la mijloc, în masă pe suprafețe mai mari sau mai mici, dispersate uniform în unitățile amenajistice, respectiv neuniform.

- datorită dispersiei mari - prin exploatare - s-au zdrelit un însemnat număr de arbori, care au supraviețuit uraganului de vânt. În arboretele rărite la consistența sub 07, la margine de masiv sau în ochiuri mici în interiorul acestora, de la caz la caz pe, toată suprafața există instalat semințis natural de molid foarte bine reprezentat. Pe aceeași suprafață dimensiunile semințisului utilizabil sunt foarte diferite. Acestea variază ca înălțime de la 0,5 la 2,5-3,0 metri. În producție, noi știm că aceasta se datorează anilor de fructificație.

Se constată că sunt rupturi de vânt sau zăpadă, la diferite înălțimi în primul rând arborii care prezintă anumite defecte în porțiunile respective (rosături de cerbi, zdreliri prin corhănire etc.) și cei care au coeficientul de zvelțe mult supraunitar (1,15, 1,25 și chiar 1,35).

- direcția de doborâre este foarte diferită. Pe aceeași suprafață s-au constatat arbori doborâți cu vârful în amonte, alții cu vârful în aval, iar în cazul arborilor căzuți pe curba de nivel, direcțiile de cădere s-au constatat că sunt opuse și multe altele.

Evidențiez aceste aspecte pentru că din punct de vedere al exploatarei, în cazul doborâturilor de vânt se cer niște tehnologii mai pretențioase, de exploatare și apoi pentru

gospodărirea în continuare a arboretelor în cauză, cunoscând din practică faptul că silvicultura viitorului trebuie să fie cât mai rațională, rar aceasta înseamnă că exploatarea trebuie să fie cât mai culturală. Pădurea trebuie să fie eternă.

Față de aceste constatări, în cazul arboretelor în vârstă de peste 60 de ani, rărite cu ochiuri și goluri de diferite mărimi și cu consistentă sub 05 nu există decât două soluții care se impun:

- prima este aceea de a le înlocui prin tăieri rase și recurgerea din nou la plantație, deci din nou arborete pure și echilibrate, din nou rupturi și doborâturi de vânt și zăpadă, reluându-se circuitul drăcesc inițial etc. În cadrul acestei soluții se preconizează a se racorda toate perimetrele respective, creându-se margini de formă regulată ale acestora pentru a preveni producerea doborâturilor de vânt. Dar practica și experiența au arătat că vântul nu se lasă impresionat de aceste margini drepte și continuă să doboare mai departe arboretele rămase.

- a doua soluție pentru care sunt de acord majoritatea practicienilor este aceea ca aceste arbori etc., să fie transformate treptat prin metode adecvate de gospodărire în arborete cu structuri diversificate, un gen de grădinarit. În acest caz, aceste arborete trebuie considerate ca fiind parcurse cu un gen de tăieri de regenerare și trebuie menținute în continuare, iar la adăpostul lor să se introducă prin plantații sub masiv unele specii cu temperament mai de umbră ca fagul și bradul, unde condițiile staționale permit și chiar molidul, dacă este posibil. În general în unele din aceste arborete rărite după cum s-a menționat mai sus există instalată o formă de regenerare naturală, care trebuie menținută și gospodărită corespunzător. Urgența tăierilor în aceste arborete se va stabili în funcție de regenerarea naturală existentă.

Pentru prevenirea în continuare a rupturilor și doborâturilor de vânt și zăpadă în pădurile Ocolului silvic Vatra Dornei se consideră că o importanță deosebită trebuie acordată lucrărilor de îngrijire, respectiv curățirilor și răriturilor care trebuie executate cât mai de timpuriu, de intensitate cât mai ridicată și în limite ecologice admise. Atenție deosebită trebuie acordată parcurgerii cu astfel de lucrări a marginilor și lizierelor de arborete tinere pentru a diminua efectul acestor calamități. O utilă lucrare demonstrativă de acest gen s-a executat de dr. ing. R. Ichim în U.P. VI Gura Haiti, u.a. IA, 2 și 3A, din care se pot desprinde multe învățăminte.

Intrucât soarta acestor arborete se hotărăște chiar de la crearea lor o deosebită atenție se va acorda schemelor și dispozitivelor de plantare respectiv compoziției lor și amestecului de specii în concordanță cu factorii staționali existenți, realizarea și menținerea până la maturitate a compoziției inițiale, respectiv amestecul de specii de la plantare.

Despre modul de aplicare a tratamentelor cunoscute în cazul arboretelor afectate de doborâturi de vânt și zăpadă, a arboretelor vătămate de cervide, despre valorificarea semințurilor naturale care există din abundență în această zonă, tehnologii de exploatare și altele, **se poate organiza o masă rotundă** (că și așa este la modă) **în numerele următoare ale revistei "Bucovina Forestieră"**, la care subscriu.